

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שמות (ספרד) כ"א טבת תש"ע

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 371

פנינים יקרים

ואלה שמות בני ישראל (א, א) להודיע חיבתן שנמשלו לכוכבים. בני ישראל חייבים לדעת כי השי"ת אוהב אותם. וכשם שברא את הכוכבים על מנת שיאירו בחשכת הלילה כן ברא את בני ישראל על מנת שיפיצו את אור האלקים ויחדירוהו למקומות החשוכים והמושפלים ביותר.

ואלה שמות בני ישראל הבאים (א, א) סופי חיבות של ואלה שמות בני ישראל הבאים הם 'תהלים' לרמוז שבכל הצרות והמצוקות-מצרים - יש להשתמש בספר תהלים ועי"כ תבוא ישועה בעז"ה. (הרה"צ מבנין זצ"ל) **הבאים** מצרימה את יעקב (א, א) בני ישראל עשויים להחזיק מעמד בגלות אך ורק כאשר הם נדבקים במדתו של יעקב אבינו שהיה עניו ושפל רוח כי אז השכינה שרויה אתם בגלות ושומרת על קיומם, וד"ל.

(פרדס יוסף)

ובני ישראל פרו וישרצו (א, י) דרש רבי עקיבא בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים וכו', כאשר היו בני ישראל מגיעים לכלל יאוש עקב קושי העבודה והענויים אז הפיתו הנשים ערוד לשים מבטחן ותקותן בהשי"ת בזכות נשים צדקניות אלו הביאו את הגאולה.

הבה נתחכמה לו (א, י) רש"י: לו - למושיען שלך ישראל, המנהיג בישראל מעורר מחוק מאמץ את לבם בכל עת צרה וצוקה ואינו מניחם להתרפות באמונתם בזמן שיש נסיונות ובכך הוא מושיעם. לפי"ו יוסבר פרעה אמר הנה עם בני ישראל הסוד בזה שרב ועצום תמיד מצוי אצלם מנהיג חזק, הבה נתחכמה לו - לרב החזק שמושיען לישראל.

ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא וגו' (ב, ב) אפשר להסביר ע"פ הנעם אלימלך (פרשת ויחי) דהנה הצדיק ע"י תפלתו הזכה ממשיך את הבור"ה לעוה"ז והרי הוא כמו שמביא שמו הגדול אל הקטנות והשם הקדוש בקטנות גמטריה 'זו' וכו' ע"ש תוכן דבריו. וזהו ותרא אותו כי 'טוב' גמטריה 'זו' שם הוי' בקטנות כלומר שמשא רבינו היה טוב בקטנות להוציא את בני ישראל מארץ מצרים ולקבלת התורה.

ותראהו את הילד והנה נער בוכה ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה (ב, ב) לכאורה מדיכין ידעה בתיה שהנער מילדי העברים. והתירוץ בדרך מליצה כיון שראתה בתיה ושמעה שהוא בוכה ואין אחד שמקשיב לקול בכיו. אז הבינה כי מילדי העברים זה.

ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתיהו (ב, ב) בילקוט שמעוני מובא דלר"מ שמו של משה כשנולד היה נקרא טוב ולר"ג טוביה ויש מדרש שקראתו אמו יקותיאל וכד' וא"כ למה השם משה התקבל בתורה? מכאן שהכרת הטוב לבתיה הביאה שזכתה לדורות דרך השם משה כי מן המים משיתיהו.

והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך (ב, ב) כאשר יהודים נצים ביניהם בה בשעה שבחזין שוררת משטמה כלפיהם, הרי זה באמת חוסר דעת ומלא רשעות.

וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה וגו' (ב, ב) בתחילה היו בני ישראל שקועים כל כך בגלות עד שלא הרגישו כלל את הגלות. ורק משהתחילו להתגלות ניצני הגאולה באו לידי הרגשת והכנת הגלות ונאנחו.

ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה (ב, ב) בני ישראל לא הצטערו כ"כ מעצם השעבוד המפרך. שועתם עלה מזה שלא ניתן להם להתפלל ולעבוד את הבור"ה. לפי"ו יוסבר ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה כלומר מזה שלא התאפשר להם להתפלל כדבעי אכן שועתם עלתה מיד השמימה ונתקבלה.

(ר' שמלקי מנישלבארג)

של נעליך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא (ג, ה) הגוף הנהו לבושה החיצוני של הנשמה. כדוגמת הנעלים לרגלים, וזה שאמר השי"ת למשה אם ברצונך להגיע לידי השגות עליונות ולדבקות הבורא ברוך הוא, חייב אתה תחילה להשיל מעליך את הנטיה הגופנית - הנעליים.

(מלבי"ם)

האשק שחת הרא"ש ז"ע"א כ"ח ניסן תשל"ב ה'בא ל'פס"ט ז"א.

מגיע לדרגת שלימות שאינו כופר בפגם שלו, דהיינו שהוא נהיה מופשט, בבחינת "תוהו ובוהו" כמו שהרבש"ע ברא את עולמו, אז הוא יכול להגיע אל השלימות, למציאות של "אחד היה אברהם". והרי גדלותו של אברהם אבינו היתה, שממציאות ההתפשטות שלו, ומההכנעה שלו, "אנכי עפר ואפר", הוא הגיע ל"אחד היה אברהם".

וכמו כן דוד המלך, שהגיע לשיא השלימות, שזכה להיות מהמרכבה של הרבש"ע, מה אמר, "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם". וע"י שזכה להגיע לכזו שפלות הוא זכה להיות מהמרכבה, שענינה היא "לך דומיה תהילה", והיינו שהגיע לבחינה של "עלמא יחידא", שהוא נהיה יחיד בעולם. וכמו שהרבש"ע הוא יחיד בעולמו ואין שני לו שיתוכח עמו, כך דוד המלך הגיע לאותה בחינה שהרבש"ע ברא את האנוש, בבחינת הכנעה, בבחינת בחירה. וכך הוא הגיע לשיא השלימות. אמנם בכך הוא לא זכה עדיין לשלימות. וכאשר חשב שכבר הגיע לשלימות שלו אז הוא הפסיד את הבחינה של פחד, ואיבד את "פחד יצחק", ואז נכנס בבחינה של "בחנני ונסני", שהוא נהיה מציאות בפני עצמו ללא סיבת כל הסיבות, ואמר "בחנני ונסני". ובוה נפגם אצלו הבחינה של עלמא יחידא, ויצא מהאיחוד של האנוש עם הבורא כפי שהרבש"ע ברא את העולם, והגיע לפגם של "בבוא אליו נתן הנביא כאשר וגו'". אכן, בעקבות הפגם הזה הוא הגיע להיות שלימות המרכבה, כי מתוך הפגם הזה הוא הבין באיזה פחד הוא צריך לעמוד בכל רגע ובכל נשימה. כל נשימה אצל האדם היא בריאה חדשה, וכמו שהרבש"ע הוא "מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", כך צריך האדם להגיע

...אולם טעות היא בידו, כי רק כאשר יכיר את עצמו יכול להגיע לשלימות, כי אז יקיים בנפשו "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד". ואין הכוונה דווקא לעינויים כפשוטם, גם פחד הוא בכלל "טוב לי כי עוניתי", ומתוך שיכיר את מהותו יהיה כל הזמן בפחד. על הפחד הזה נאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד", היות שאדם לא יכול לשנות את עצמו ולא להיות מודה על האמת רק מתוך פחד. איזה פחד? פחד יצחק. לא פחד הנובע מתוך עינויים כמו במשטרים האפלים שמוציאים באיומים מחשודים הודאה על האמת, רק פחד הנובע מתוך הכרה אמיתית של מהותו ומצבו. כי בשעה שאדם עומד בנסיון של הפגם, לא שייך שהוא לא יפגום, אפילו האדם הכי גדול בעולם, וגם זה שהגיע לשלימות של "תוהו ובוהו" ו"לך דומיה תהילה". ואי אפשר להשיג את השלימות רק ע"י דומיה ותוהו ובוהו. ואין הכוונה שיאמר בפה "לך דומיה תהילה", רק שהוא חי במצב שכל קיומו הוא רק שלימות הרחמים, ו"כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך". בלי זה הוא לא יכול להשיג את השלימות. ורק אז כשהוא מגיע לשלימות הזו הוא יכול להשיג מה רוצים ממנו מן השמים.

אולם איך יכול האדם להגיע לכזו שלימות, הרי הוא לא מסוגל לגלות ולספר לפני עצמו את הנפילות ואת המכאובים שלו ואיך הוא יכול לדבר על כך לפני החבר. אך האם יש לאדם חבר בעולם? הוא החבר של עצמו! ובמה הוא חבר של עצמו, שבמחשבותיו הוא לא מחפש לתרץ את הנפילות והפגמים שלו, ואז הוא נהיה יחיד בעולמו כדי להשיג שהוא מציאות של "וחטאתי נגדי תמיד", ולהשיג שהוא המציאות של "חטאתי לה". כי בכל רגע האדם נמצא בסכנה שלא יכפור בפגם שלו, אולם כשהוא

העולם. והוא צריך לעבוד על עצמו ולהגיע לכזו בחינה בבחינת גוף, וזוהי המרכבה. ואיך יעבוד על עצמו, ע"י שילמד מהדרכים של היצה"ר שאינו מתעייף ומגיע גם לגדולים להביא אותם לבחינה של "בחנני ונסני", ולהביא אותם לכזו בחינה של "בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע". לכן בכל רגע מתהווה בחינה חדשה, בחירה חדשה, לידה חדשה, ו"בחנני ונסני" חדש. כי כל עוד שאין את השלימות הצדיק הוא בנפילה, בכדי שיוכל ללקט את כל הניצוצות שנדחו ונתפרו בחטאים הקדמונים ועד היום הם נידחים בגלל שאין אצלנו אחדות ואין אצלנו שלימות.

ולמה אין שלימות, היות שהאדם אינו רוצה להתודע אל הזהות שלו, הוא לא רוצה להודות על האמת על השפלות שלו. כי בשעה שהוא בא להודות על האמת הקליפה נעמדת מולו ועושה מסך המבדיל בינו ובין הקדושה, וכשיש מסך המבדיל האדם נשבר ונהיה מבולבל, ואז העקשנות של הקליפה מנצחת. איך יכול האדם להיות המנצח? מתי שבשעה שהקליפה מגיעה אליו הוא משיג שזה הקליפה. הוא יכול להיות אז בעבודה הכי גדולה ובביטול הכי חזק, ואז הקליפה מגיעה ומבלבלת אותו, ודווקא אז, כי כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו. ואז הוא נמצא בסכנה הגדולה ביותר. ובכדי להנצל בעת כזאת הוא מוכרח להיות מופשט, והוא מוכרח ללכת בשיא העוצמה ולהביא קטרוג על הקליפה.

אך לדאבונו לקליפה יש ניצחון כל הזמן, והיא שפכה את הדם של עם ישראל. בכל התקופות שהיא שלטה לאורך כל הזמן היא שפכה דם ישראל, ועשתה חורבנות איומים, בושות וכאבים שלא ניתנים לתאור. ולמרות זאת הרבש"ע שוב רומם אותם אחרי מה שהם עשו,

לאותה בחינה שאין לו קיום כלל אפילו נשימה אחת. לדרגת שלימות כזו ש"מה אני בורא אף אתה בורא" בבחינת גוף. שזה היה תכלית הבריאה שהאדם יגיע לכך, שהוא יהיה שליט בעליונים ובתחתונים ע"י שיגיע לשלימות כמו משה רבינו שאמר "ונחננו מה", ואז השלימות של הקליפה תתכלה, וממילא הוא ישאר השליט והמנהיג, שעל ידו העולם הגיע לשלימות, וכל הניצוצות שנדחו בחטא עץ הדעת הגיעו לשלימותם, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ.

האדם לא יכול להגיע אל התכלית של השלימות שלו שעבודה ברא הרבש"ע את העולם רק כאשר יתלקטו כל הנידחים של העולם שחטא העגל גרם להם להיות נדחים, ובגלל שאין אצלנו אחדות זה נמשך הלאה עד היום. כי כשאין אחדות יש פירוד. וזוהי העבודה של הצדיק אמת - ללקט את הניצוצות. ומהיכן הוא לומד? הוא לומד מן הטבע שהרבש"ע ברא שאינו מתעייף, ולא נרתע אפילו מגדולי גדולים. שהרי ארבעה נכנסו לפרדס ורק אחד יצא, זה רבי עקיבא שיצאה נשמתו באחד. ממנו הם לומדים, כי ממנו ניקח לעבוד את ה', אין להם רבי אחר. הרבי שלהם הוא שהם לומדים מהעקשנות של הקליפה והם מהפכים, עם העקשנות שלהם הם מהפכים.

ולמרות שהאדם מגיע לשלימות כמו שהרבש"ע הוא שלימות, שהוא בחינת המרכבה. אך כל זמן שהעולם לא הגיע לשלימות וכל הניצוצות חזרו לחיות כמו לפני חטא עץ הדעת לא יכול להיות התיקון השלימות. ולכן הצדיק אמת שהוא צדיקו של עולם צריך להיות באותה בחינה של הקדושה שהוא הרבש"ע בכבודו ובעצמו שברא את

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

371
T

המשך מעמ' קודם

להם זכויות שהם יעזרו. למה מגיע להם? אחרי ששפכו דם של שש מליון יהודים למה מגיע להם כאלו טובות? ובעבור זה הרבש"ע נותן להם, שכאשר יגיע הזמן של הגאולה האמיתית, מתי שכל אחד יאהב את עצמו וילחם עם המחשבות שלו ולא יתן לקליפה להכנס אליו, ואז לא יהיה מסך המבדיל בינו לבין הקב"ה והוא יגיע לבחינה של "מה אני בורא אף אתה בורא", אז תילחם הקליפה בכל החווק, והיא תביא מהתהום פגמים על עם ישראל, והדם השפוך שלנו הוא יהיה הזכות שלנו. הדם הזה יעמוד מול כסא הכבוד, והרבש"ע יראה להם: על מה שעשיתם כאלו דברים ושפכתם את כל הדמים הללו על זה אינני יכול לשתוק, ועם כל זה קיבלתם כל טוב, לכן גם הבנים שלי צריכים לקבל, בלי למה ובלי תרועים. לכן אני צריך לתת לבנים שלי כהנה וכהנה, את שיא הטוב, שזו הבחינה של "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". המשך יבוא אי"ה

החזיר להם את הכח, ועשה אותם אומה חשובה שעוד עושה חסד. איך הרבש"ע יכול לעשות כזה דבר? אחרי אוקינוסים של דם שנשפכו מבני ישראל בכל דור היא עוד חוזרת ומחיה את עצמה? האם אין עליה קטרוג נורא? רק מה, את כל זה הרבש"ע עושה עבורנו, בכדי ללמד אותנו: "קינדער", אל תתעייפו ואל תתיאשו. תראו מה אני עושה לאלו שעושים חורבנות לילדים שלי, ותבינו מה אני אעשה לכם.

הרבש"ע בחר בנו לעם, "אתה בחרתנו מכל העמים", ולמרות זה הוא נותן לכל העמים טובות מופלגות, בכדי שכאשר יגיע הזמן של השלימות של הקדושה ועם ישראל כבר צריך להגאל, הקליפה תקטרג את הקטרוג הכי חזק, ובזה יהיה לנו זכות להראות לו: רבש"ע, זכור דם עבדך השפוך. זכור את הברית של עם ישראל שדמם נשפך עבורך. מה עשית לרועצים אחרי זה? נתת להם את כל הטובות! שיא הטוב שיכול להיות! ועוד נתת

שהשמחה במעונם

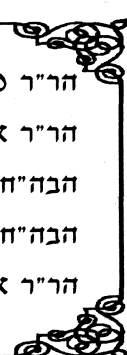
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לנישואי הנכד

הר"ר אריה מרדכי מורגנשטרן לנישואי הבן

הבה"ח אברהם מורגנשטרן לנישואיו

הבה"ח יצחק סיגל לנישואיו

הר"ר אמנון כוור ומשפ' לנישואי הבת

כוס תנחומים

הר"ר גרשון ורב כהן הי"ו

על פטירת אביהם ז"ל ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדין 3
02 - 5829688 ☎
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050